

Saksutskrift

Handlingsprogram 2019-2022

Arkivsak-dok. 18/03474-1
Saksbehandler Mikal Johansen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	26.11.2018	73/18
2 Skole-, oppvekst- og kulturutvalget	29.11.2018	16/18
3 Helse- og omsorgsutvalget	28.11.2018	22/18
4 Arbeidsmiljøutvalget	30.11.2018	5/18
5 Kommunestyret	10.12.2018	80/18

Helse- og omsorgsutvalgets behandling 28.11.2018:

Votering:

Rådmannens innstilling er enstemmig vedtatt.

Helse- og omsorgsutvalgets vedtak 28.11.2018:

1. Handlingsprogram 2019-2022 datert 2. november 2018 vedtas.
2. Betalingsregulativ 2019 datert 2. november 2018 vedtas med virkning fra 1. januar 2019. Kommunale avgifter faktureres fire ganger pr. år.
3. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på 25 millioner kroner til videreutlån i 2019.
4. Rådmannen gis fullmakt til å saldere netto renteutgift mot rentefond.
5. Rådmannen gis fullmakt til å saldere pensjonsutgifter mot pensjonsfond.
6. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven til resultatområdene.
7. Avgiftene for vann, avløp og slamtømming, renovasjon, feiing, byggesaker og oppmåling skal være i henhold til selvkost.
8. Tilskuddssatsene til ordinære private barnehager er 195.860 kroner for små barn (0-2 år) og 92.274 kroner for store barn (3-6 år). For kapitaltilskudd og tilskudd til pedagogisk bemanning til ordinære private barnehager, samt satser til familiebarnehager, benyttes nasjonale satser.
9. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt, i hele kommunen, for 2019 med følgende utskrivningsalternativ:
 - a. På næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, jf. eiendomsskatteloven § 3 d.
 - b. På næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4).
 - c. På det særskilte skattegrunnlaget redusert med én syvendedel i 2019 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første punktum).
 - d. Eiendomsskattesatsen settes til 5 promille, jf. eiendomsskatteloven § 13.
 - e. Eiendomsskattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 5 promille.

- f. Skattesatsen differensieres ved at den sats som skal gjelde for ubebygget næringseiendom settes til 2 promille, jf. eiendomsskatteloven § 12 b.
 - g. Eiendommer til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten fritas for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7 a. Liste over eiendommer følger i vedlegg 7.
 - h. Eiendomsskatt skal betales i to terminer.
10. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte eiendomsskattevedtekter, jf. eiendomsskatteloven § 10.

Saksutskriften bekreftes
Vestby, 30.november 2018

Elin Tokerød
Formannskapssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tidligere behandlinger

Formannskapetets behandling 26.11.2018:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak 26.11.2018:

1. Handlingsprogram 2019-2022 datert 2. november 2018 vedtas.
2. Betalingsregulativ 2019 datert 2. november 2018 vedtas med virkning fra 1. januar 2019. Kommunale avgifter faktureres fire ganger pr. år.
3. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på 25 millioner kroner til videreutlån i 2019.
4. Rådmannen gis fullmakt til å saldere netto renteutgift mot rentefond.
5. Rådmannen gis fullmakt til å saldere pensjonsutgifter mot pensjonsfond.
6. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven til resultatområdene.
7. Avgiftene for vann, avløp og slamtømming, renovasjon, feiing, byggesaker og oppmåling skal være i henhold til selvkost.
8. Tilskuddssatsene til ordinære private barnehager er 195.860 kroner for små barn (0-2 år) og 92.274 kroner for store barn (3-6 år). For kapitaltilskudd og tilskudd til pedagogisk bemanning til ordinære private barnehager, samt satser til familiebarnehager, benyttes nasjonale satser.
9. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt, i hele kommunen, for 2019 med følgende utskrivningsalternativ:
 - a. På næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, jf. eiendomsskatteloven § 3 d.
 - b. På næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4).
 - c. På det særskilte skattegrunnlaget redusert med én syvendedel i 2019 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første punktum).
 - d. Eiendomsskattesatsen settes til 5 promille, jf. eiendomsskatteloven § 13.
 - e. Eiendomsskattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 5 promille.
 - f. Skattesatsen differensieres ved at den sats som skal gjelde for ubebygget næringseiendom settes til 2 promille, jf. eiendomsskatteloven § 12 b.
 - g. Eiendommer til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten fritas for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7 a. Liste over eiendommer følger i vedlegg 7.
 - h. Eiendomsskatt skal betales i to terminer.
10. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte eiendomsskattevedtekter, jf. eiendomsskatteloven § 10.

Saksfremlegg

Rådmannens innstilling:

1. Handlingsprogram 2019-2022 datert 2. november 2018 vedtas.
2. Betalingsregulativ 2019 datert 2. november 2018 vedtas med virkning fra 1. januar 2019. Kommunale avgifter faktureres fire ganger pr. år.
3. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på 25 millioner kroner til videreutlån i 2019.
4. Rådmannen gis fullmakt til å saldere netto renteutgift mot rentefond.
5. Rådmannen gis fullmakt til å saldere pensjonsutgifter mot pensjonsfond.
6. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven til resultatområdene.
7. Avgiftene for vann, avløp og slamtømming, renovasjon, feiing, byggesaker og oppmåling skal være i henhold til selvkost.
8. Tilskuddssatsene til ordinære private barnehager er 195.860 kroner for små barn (0-2 år) og 92.274 kroner for store barn (3-6 år). For kapitaltilskudd og tilskudd til pedagogisk bemanning til ordinære private barnehager, samt satser til familiebarnehager, benyttes nasjonale satser.
9. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt, i hele kommunen, for 2019 med følgende utskrivningsalternativ:
 - a. På næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, jf. eiendomsskatteloven § 3 d.
 - b. På næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4).
 - c. På det særskilte skattegrunnlaget redusert med én syvendedel i 2019 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første punktum).
 - d. Eiendomsskattesatsen settes til 5 promille, jf. eiendomsskatteloven § 13.
 - e. Eiendomsskattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 5 promille.
 - f. Skattesatsen differensieres ved at den sats som skal gjelde for ubebygget næringseiendom settes til 2 promille, jf. eiendomsskatteloven § 12 b.
 - g. Eiendommer til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten fritas for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7 a. Liste over eiendommer følger i vedlegg 7.
 - h. Eiendomsskatt skal betales i to terminer.
10. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte eiendomsskattevedtekter, jf. eiendomsskatteloven § 10.

Vedlegg:

- Rådmannens forslag - Handlingsprogram 2019-2022
- Vedlegg nr 1 - Betalingsregulativ
- Vedlegg nr 2 - Befolkningsprognose
- Vedlegg nr 3 - Selvkost
- Vedlegg nr 4 - Vedlikeholdsplan 2019-2022
- Vedlegg nr 5 - Fellesrådets budsjettforslag
- Vedlegg nr 6 - Budsjett for kontroll og tilsyn

- Vedlegg nr 7 - Liste over eiendommer med eiendomsskattefritak
- Vedlegg nr 8 - Tiltak ikke innarbeidet i driftsbudsjettet
- Vedlegg nr 9 - Frivilligsentralens forslag til budsjett
- Vedlegg nr 10 - Søknad Kølabyta takbytte

SAKSUTREDNING:

1. SAKSOPPLYSNINGER

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunen utarbeide en økonomiplan for de fire neste budsjettår som skal omhandle hele kommunens virksomhet. Planen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Vedlagt følger rådmannens forslag til Handlingsprogram 2019-2022 med vedlegg.

I denne budsjettprosessen må kommunen forholde seg til mindretallsregjering. Det betyr at handlingsprogrammet er utarbeidet på basis av regjeringens forslag til statsbudsjett, og at utfallet av forhandlingene på Stortinget naturlig nok ikke er innarbeidet.

2. VURDERING

2.1 Befolkning

Vestby kommune har som tidligere år fått laget en fremskriving av dagens befolkning, korrigert med antatt boligbygging, av et eksternt firma. Denne prognosen følger som vedlegg 2 til handlingsprogrammet. Fremskrivingsperioden er på 20 år, og den lange perioden gjør naturlig nok at usikkerheten er stor mot slutten av perioden. Prognosen gir likevel et bilde av befolkningssammensetningen de neste 20 årene, og vil være spesielt viktig med tanke på utviklingen i eldreomsorgen. Prognosen viser at kommunen står foran et stort utbyggingsbehov når det gjelder heldøgns omsorgsplasser.

Rådmannen har ved denne rulleringen av handlingsprogrammet ikke lagt inn midler til utvidelse av skolekapasiteten eller til nye barnehager selv om kapasiteten kan bli utfordret på følgende områder i planperioden:

Bjørlien skole vil stå ferdig ved kommende årsskiftet. Skolen vil ha overskudds-kapasitet når den er ferdig utbygget. Denne kapasitet kan brukes for å utsette byggebehovet i Vestby skolekrets. En naturlig oppdeling av Vestby skolekrets vil være nord og syd for jernbanelinjen. Oppdelingen kan gjøres når Vestby skole har blitt for liten, og den nye kretsen nord for jernbanen kan i en overgangsperiode slås sammen med Bjørlien krets. Dette grepet vil utsette investeringen i ny skole med fem år.

Ifølge framskrivningen kan Hølen skole bli fullt besatt i løpet av planperioden. Dette betyr nødvendigvis ikke at alle barna vil gå på Hølen skole. Noen vil av ulike grunner gå på andre skoler. I tillegg har grunnskolebarna fra Svingen gått på Vestby skole de siste årene. Selv om det vil bli litt for mange barn i grunnskolealder i Hølen i forhold til skolekapasiteten, vil derfor problemet neppe bli uhåndterlig.

Grevlingen ungdomsskole ser ut til å klare seg fram til 2023 med den kapasiteten man har i dag.

2.2 Digitalisering og ny teknologi

Som en følge av at den nye kommunen Nordre Follo ikke lenger ønsker å fortsette samarbeidet i IKT Follo, har kommunene Nesodden, Ås, Frogn og Vestby startet arbeidet med å videreføre det gode samarbeidet disse kommune har i «Stor Follo IKT».

Når det er tatt en avgjørelse på hvordan IKT-tjenestene i Stor-Follo IKT skal organiseres og driftes, vil rådmannen legge fram en Digitaliseringsstrategi til politisk behandling. Denne avklaringen gjøres våren 2019.

Det har i 2018 blitt arbeidet med digitale løsninger innen velferdsteknologi. Forprosjekt Velferdsteknologi i Vestby kommune er lagt til grunn for utarbeidelse av kravspesifikasjon for nye digitale løsninger. Kommunen vil i 2019 innhente tilbud på og anskaffe en helhetlig løsning for velferdsteknologi.

2.3 Prosjekt om heltidskultur

Vestby kommune startet i 2017 opp et prosjekt om heltidskultur. Målsettingen med prosjektet er å få flest mulig av våre ansatte ansatt i hele/tilnærmet hele stillinger i den hensikt å sette kvalitet og brukers behov i sentrum. Prosjektet gjelder innenfor sykehjem, rehabilitering, hjemmetjeneste, barnehage og skole. Økt andel heltid og heltidskultur forventes å ha mange positive driftsmessige konsekvenser, også økonomiske. Tiltak som kan nevnes er redusert kontrollspenn for den enkelte leder, færre rekrutteringsprosesser, mindre ressurser til opplæring og veiledning av marginal arbeidskraft, sterkere eierskap til arbeidet, lavere turnover, mer forutsigbare vakter for både ansatte og leder, økt kontinuitet og faglig kvalitet i arbeidet. Det forventes at tiltakene også vil påvirke nærværet positivt, det vil si at sykefraværet vil gå ned.

Det har blitt sett på flere konkrete forslag til bemanningsplaner og arbeidstids- og turnusordninger for utprøving. Ett av forslagene er overgang fra arbeid hver fjerde helg til arbeid hver tredje helg. Det vurderes i tillegg en prøveordning med bruk av årsplanlegging i kombinasjon med timebank. Det vil si at deltidsansatte får økt sin faste stilling ved hjelp av timebank. Dersom prøveordningen blir gjennomført, vil økningene i faste stillinger finansieres med omdisponering av budsjettet for sykevikar/ferievikar.

2.4 Seniortiltak

Det er i Vestby kommune om lag 65 ansatte som benytter seg av seniorordningen. Denne ordningen går i hovedtrekk ut på én dag fri annenhver uke med full lønn for dem over 62 år. For ansatte i turnus, barnehage, skole og lignende settes det inn vikar, mens det i «kontoryrker» ikke gjøres det.

Den kombinerte kostnaden, i form av vikarutgifter og produksjonstap er beregnet til 4,2 millioner kroner for ett år. Rådmannen er av den oppfatning at ordningen bør evalueres og gjennomgås. Ordningen virker blant annet mot sin hensikt med tanke på heltidsprosjektet, og man ser at mange kombinerer uttak av gradert avtalefestet pensjon (AFP) med tjenestefri. Det var ikke hensikten. Intensjonen med ordningen var at man skulle stå lenger i «full» jobb. Om det settes inn vikar eller ikke medfører ordningen også økt belastning på øvrige ansatte ved arbeidsstedet. Rådmannen ser for seg at man i løpet av 2019 drøfter innretningen på seniortiltak med organisasjonene, og fremmer sak om eventuelle endringer til politisk behandling.

Rådmannen ønsker å avvente noe med å planlegge en kommunal barnehage. Framskrivningen viser kommunen vil ha en liten nedgang av barn 0-5 år i løpet av 2018 og 2019 for så å øke kraftig fram til 2030 der veksten flater ut.

Sentrumsplanen åpner for bygging av barnehager i sentrum, og rådmannen er av den oppfatning at det vil være fornuftig med barnehager i nærheten av der befolkningsveksten kommer. De tomtene som er avsatt til kombinert formål er i privat

eie, slik at en utbygging av barnehager i sentrum antakelig vil måtte skje i privat regi dersom det skal skje i planperioden.

2.5 Drift

Politisk styring og kontroll

Det er ingen store endringer i politisk styring og kontroll, utover kommunevalg i 2019 og Stortingsvalg i 2021.

Budsjett for kontroll og tilsyn dekkes innenfor en budsjetttramme tilsvarende rammen for 2018.

Sentraladministrasjonen

Tjenestene vi i dag kjøper av IKT-Follo er planlagt å opphøre i løpet av første halvår 2019. I løpet av første halvår 2019 må de fire kommunene Frogn, Nesodden, Ås og Vestby (Stor-Follo) etablere en modell for driften av disse tjenestene. Beløpet for 2019 på 500 tusen kroner skal dekke utgifter til planlegging og enkelte driftsutgifter som vil påløpe framover. I tillegg er det lagt inn beløp under investeringer knyttet til IKT Stor-Follo. Tallene som ligger inne i handlingsprogrammet er usikre, og rådmannen vil i forbindelse med tertiær rapporteringene i 2019 fremme forslag til endelig budsjett 2019 for IKT Stor-Follo.

Overføringer til kirkelig fellesråd

Overføringene til kirkelig fellesråd er økt i henhold til kostnadsveksten. Fellesrådet har i sitt budsjettforslag for de neste fire årene lagt inn en del investeringer. For detaljer om dette viser rådmannen til fellesrådets budsjettforslag som er vedlagt. Rådmannen har lagt inn en investeringsramme på 100 tusen kroner pr. år, noe som kun vil dekke deler av ønskene fra fellesrådet.

Resultatområde Skole

Rokker gård er en alternativ opplæringsarena for elever ved Vestby skole. Dette tilbudet evalueres våren 2020.

I 2019 er det lagt inn helårsvirkning av økt klassesall på Hølen skole. Høsten 2019 øker klassesall på Bjørlien og Vestby skole, samtidig som det er redusert klassesall på Vestby ungdomsskole og Son skole.

Nasjonal lærernorm var gjeldende fra skoleåret 2018/2019 med 16 elever pr. lærer på 1.-4. trinn og 21 elever pr. lærer på 5.-10. trinn. Fra starten av skoleåret 2019/2020 sier normen at det skal være 15 elever pr. lærer på 1.-4. trinn og 20 elever pr. lærer på 5.-10. trinn. Etter en gjennomgang av lærertettheten i Vestby, ser vi at det er store forskjeller mellom skolene. Skolene i Vestby syd har ligget over normen mens Bjørlien og Vestby skole har ligget litt under normen. En tilpasning til den nasjonale lærernormen gir rom for en netto innsparing på 7,9 årsverk (helårseffekt) fra 1. august 2019.

Tallet som er oppgitt i rådmannens forslag til handlingsprogram 2019-2022 er litt høyere, men er nå redusert etter en ny utregning og vurdering.

Det er behov for en fast IKT-stilling for drifting av digitale enheter for lærere og elever på skolene. 50 prosent av denne IKT-stillingen finansieres ved redusert tid for IKT-kontakter på skolene.

Det er også meldt inn behov for en 50 prosent inspektørstilling ved Hølen skole og 70 prosent inspektørstilling ved Vestby skole.

I sum er antall årsverk innen resultatområde skole omtrent uendret.

Resultatområde Barnehage

Antall barn med behov for spesialpedagogikk har gått ned siden i fjor, og det er derfor lagt inn reduserte lønnsutgifter samt lavere refusjon til private barnehager.

Det er nå full drift ved Østbydammen barnehage, noe som gir en økning på to årsverk.

Det er lagt inn en økning i tilskudd til private barnehager på 1,8 millioner kroner grunnet økning i sats. Samtidig er det færre barn fra andre kommuner som går i private barnehager i Vestby, noe som fører til lavere tilskudd fra andre kommuner.

Bemanningsnormen for ordinære barnehager som ble innført 1. august 2018 stiller krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én voksen pr. tre barn under tre år og én voksen pr. seks barn over tre år. Barnehagene har ett år på seg til å innfri kravet. For å oppfylle bemanningsnormen har bemanningen i kommunale barnehager Vestby økt med totalt 11,48 årsverk.

Fra 1. august 2018 ble også pedagognormen i barnehagen skjerpet. Det skal være minst én pedagogisk leder pr. 7 barn under tre år, og minst én pedagogisk leder pr. 14 barn over tre år. Denne skjerpingen av pedagognormen fører til at minst 43 prosent av de ansatte skal være barnehagelærere. Bemanningsøkningen ga barnehagene mulighet til å ansette pedagogiske ledere der barnehagene manglet pedagogiske ledere jf pedagognormen.

Ettersom tilskuddssatsen til de private barnehagene regnes ut fra regnskapet til de kommunale barnehagene to år tilbake, vil bemanningsnormen og skjerpet pedagognorm gi økte utgifter til de private barnehagene fra 2020.

Resultatområde Helse og barnevern

Vestby kommune har i 2018 fått øremerkede midler til en 65 prosent stilling knyttet til ungdomshelse og arbeid med denne målgruppen. Foreløpig er bevilgningen for ett år, men det legges til grunn at staten vil videreføre denne ordningen gjennom hele planperioden.

Kommuneoverlegestillingen foreslås økt fra 20 til 60 prosent. I tillegg foreslås det at det opprettes en ny stilling som barnevernkonulent. På begge områdene er bemanningen lav sammenliknet med andre kommuner.

Barnevernsreformen som skal tre i kraft fra 2020 vil gi endringer i kommunens oppgaveansvar og finansieringsansvar. Foreløpig er disse endringene på et overordnet nivå. Rådmannen antok for ett år siden at staten fram til neste rullering av handlingsprogram hadde klargjort endringene i såpass stor grad at kommunen kunne begynne å legge planer for hvordan man skal møte denne reformen på en best mulig måte. Dette har så langt ikke skjedd.

Resultatområde Rehabilitering

Det er kun konsekvensjusteringer som endrer budsjettrammen til rehabilitering. Det er stadig endring i behovet for tjenester, og enkelte brukere har sammensatte lidelser som forutsetter et høyt omsorgsnivå.

Som følge av ny forskrift om at oppholdsprinsippet er gjeldende for betalingsansvar for helse- og omsorgstjenesten, kan rammen til rehabilitering reduseres med 1,781 millioner kroner fra 2019. Ressurskrevende tjeneste/tiltak overføres fra RO rehabilitering til RO sykehjem fra 1.5.2019. Solerunden ambulerende tjenester har økt bemanningen som følge av lovpålagt bemanningsnorm ved tiltak inneholdende elementer av makt og tvang.

Rammen til rehabilitering økes med 5,125 millioner kroner som følge av en ny bruker med voldstendens. Brukeren har lovpålagt krav til bemanning på grunn av sikkerhetshensyn. Pasienten har ikke rett til behandling i spesialisthelsetjenesten, men skal ha behandling i eget hjem. Som følge av økt ressursinnsats, økes også tilskudd vedrørende ressurskrevende brukere.

Fra 2020 er det lovpålagt med psykolog til forebyggende tjenester for barn og unge, samt rus/psykiatri. Psykologstillingen er lagt inn fra 1. mai 2019. Det er forutsatt at kommunen vil motta øremerket tilskudd til delfinansiering av stillingen i 2019.

Rammen til rehabilitering er endret tilsvarende økninger i driftstilskudd til ACT-team, Alternativ til vold, private fysioterapeuter og kjøp av tilrettelagte SFO-plasser på Follo barne- og ungdomsskole.

Resultatområde Hjemmetjenesten

Vestby kommunene har inngått tjenestekontrakter med private leverandører som tilbyr brukerstyrt personlig assistanse (BPA) ved fritt valg. Flere av brukerne har valgt å gå over fra kommunalt ansatte assistenter til private leverandører. Økningen i BPA gjelder en ny bruker overført fra RO barnehage, samt prisstigning på eksisterende avtaler.

Hjemmetjenesten opplever en økning både i pasientgrunnet og i pleietyngde i begge sonene. Økningen medfører behov for å utvide bemanningen med 4,4 årsverk. Økt pasientgrunnlag medfører også økt brukerbetaling, behov for nye leasingbiler og en 50 prosent stilling som servicetekniker for å ivareta hjelpemiddelformidlingen.

Resultatområde Sykehjem

Budsjettet til vikar på sykehjemmet har vært underbudsjettet, og er økt til et mer realistisk nivå fra 2019. Økningen gjelder også innleie av sykepleiere fra vikarbyrå.

Det er lagt inn helårsvirkning vedrørende seks plasser på sykehjemmet som åpnet 1. mai 2018. Helårsvirkningen gjelder drift og lønn i pleie, 25 prosent kokk og vederlag både for kort- og langtidsopphold.

Inntektene fra vederlag for langtidsopphold er justert opp til forventet nivå i 2019. Ressurskrevende tjeneste/tiltak overføres fra RO rehabilitering til RO sykehjem fra 1.5.2019.

Det er et økende behov for medisinsk tilstedeværelse på sykehjemmet. Mange av pasientene som kommer til sykehjemmet er sykehuspasienter som er utskrevet tidlig,

og som må viderebehandles på korttidsavdelingen. Det er lagt inn midler til en 40 prosent legestilling på sykehjemmet fra 2019. Etter økningen vil sykehjemmet ha legehjemmel tilvarende ett årsverk. I tillegg har sykehjemmet en turnuskandidat i 20 prosent stilling.

Sykehjemmet vil ta i bruk multidose som gir et sikrere system for medikament-håndtering. Multidose er fabrikkpakkede medikamenter, små doseringspakker, pr. pasient.

Kommunalt NAV

Ingen endringer.

Resultatområde Kultur

For flykningetjenesten er inntekter og utgifter budsjettert under forutsetning av bosetting av 10 flykninger pr. år. Fram til 2017 var det budsjettert med 25 bosettinger av flykninger pr. år. Antall bosettinger av flykninger er dermed i ferd med å bli redusert. Dette vil etter hvert få stor betydning både på inntekts- og utgiftssiden for denne tjenesten. Likevel ligger det nå an til at nettoinntekten for 2019 vil øke i forhold til opprinnelig budsjett 2018. For de tre siste årene i planperioden er det lagt til grunn en nedgang til nettoinntekten. Det understrekes at det er knyttet til stor usikkerhet til hvor mange som kommer til å bli bosatt i Vestby kommune de neste årene. Eventuelle avvik i bosettinger i forhold til budsjett 2019 følges opp i tertialrapportene.

Vestby Frivilligsentral har i sitt forslag til budsjett for 2019 bedt om økt overføring fra Vestby kommune på 58 tusen kroner fra 1,242 millioner kroner i 2018 til 1,3 millioner kroner i 2019, jf. vedlegg 9. Frivilligsentralen ber i tillegg om 900 tusen kroner i støtte til drift av Godset brukthandel. Godset brukthandel fikk midler fra Arbeids- og velferdsdirektoratet i 2014 for et treårig prosjekt. Dette ble forlenget til 2018, med redusert tilskudd, slik at de skulle få tid til å arbeide med finansiering. Totalt ber Frivilligsentralen om økt tilskudd fra Vestby kommune på 958 tusen kroner, dvs. et tilskudd for 2019 på 2,2 millioner kroner.

Etter rådmannens syn gir Vestby kommune allerede betydelig kommunal støtte til frivilligsentralen utover det som følger av rammetilskuddet. Godset brukthandel var et treårig prosjekt der det trolig fra Arbeids- og velferdsdirektoratet lå forventninger om at frivilligsentralen skaffet finansiering innenfor rammene av prosjektet, men som synes ikke nådd. Rådmannen anerkjenner frivilligsentralens innsats, men ser at den også har tatt til seg oppgaver som den ikke lenger kan løse. Rådmannen ser ikke at det er kommunens oppgave å overføre tilskudd til frivilligsentralen for drift av Godset brukthandel. Sett i lys av at kommunen allerede har en betydelig overføring til frivilligsentralen, anser rådmannen at tilskuddet til frivilligsentralen for 2019 bør være som tilskuddet for 2018, det vil si 1,242 millioner kroner.

Resultatområde Plan, bygg og geodata

Byggesak og kart og oppmåling er budsjettert i henhold til selvkost. Rammene er justert i forhold til selvkostberegningene.

Av nye tiltak er det lagt inn budsjettmidler til en midlertidig stilling i tre år til oppfølging av ulovligheter. Stillingen finansieres med økte gebyrinntekter, midler fra tvangsmulkt og overtredelsesgebyr.

Resultatområde Kommunalteknikk

Kommunen står foran store investeringer i vann og avløp. I perioden er summen av disse investeringene 234 millioner kroner. Behovet skyldes delvis befolkningsveksten som har vært de siste årene, og delvis befolkningsveksten som kommer.

I tillegg er mye av kommunens rør og anlegg nådd en alder som gjør det nødvendig å skifte disse ut. Vann og avløp er selvkostområder hvor brukerne selv betaler renter og avdrag på investeringene. Avgiftssatsen for vann har de siste årene vært for lav i forhold til utgiftsnivået. Dette har medført at selvkostfondet for vann har vært negativt siden regnskapsavslutningen for 2014. I 2019 foreslås normalgebyret for vann økt med om lag 4,6 prosent. Avløpsfondet bygges videre ned i perioden og vil være omtrent på null ved utgangen av planperioden. Normalgebyr for avløp settes opp med om lag 5,1 prosent i 2019.

Områdene vann, avløp, slam, feiing og renovasjon budsjetteres i henhold til selvkost. Budsjettet er justert i henhold selvkostberegningene. Beregninger av renovasjonsgebyr og selvkostberegninger for renovasjon, utføres av Movar IKS.

Selskapsavtale fra 2016 med MOVAR innen brann, medfører en gradvis opptrapping i perioden fremover. Kostnadene i handlingsplanperioden lagt inn i henhold til avtalen, men vil være avhengig av hvor raskt planen blir gjennomført.

RO kommunalteknikk tar over oppgaven med forvaltning av uteområdene ved kommunale bygg. Lønnsmidler til en stilling overføres derfor fra RO eiendom til RO kommunalteknikk. Som nytt tiltak er det lagt inn noe økte driftsmidler til forvaltning av uteområdene.

Resultatområde Eiendom

Budsjettet til Eiendom er justert i henhold til endringer i forvaltnings-, drift- og vedlikeholdskostnader (FDV) på bygg som tas i bruk i planperioden. I rammen ligger det inne midler til variabelt vedlikehold i 2019. Det er ikke lagt inn midler til variabelt vedlikehold for 2020-2022. Budsjettet til strøm og annen energi er justert opp til forventet kostnadsnivå i 2019. I tillegg er det lagt inn økte driftsmidler til fasade og vindusvask av kommunale bygg, flere absorbasjonsmatter på grunn av økt bygningsmasse og til oppgradering av adgangskontroll i byggene. RO kommunalteknikk tar over oppgaven med forvaltning av uteområdene ved kommunale bygg. Lønnsmidler tilsvarende ett årsverk overføres derfor fra RO eiendom til RO kommunalteknikk.

Av nye tiltak er det lagt inn midler til å utvide renholdstiden i barnehagene, gjennomføre en tilstandsvurdering i et utvalg av kommunale bygg som er utenfor garantiperioden, ny avfallsløsning med nedgravde tanker på Grevlingen skole, barnehage og idrettshall, Vestby sykehjem og ved Vestby barneskole og Vestby ungdomsskole. Utvidelsen av renholdstiden i barnehagene, med en halvtime pr. dag pr. barnehage, vil sikre et renhold med mer fokus på smitterenhold. Standarden er allerede innført på Pepperstadmarka barnehage. En midlertidig stilling som merkantil gjøres om til fast stilling. Deler av stillingen finansieres innenfor egen ramme.

Fellesutgifter

Beløpet reservert til tilleggsbevilgninger ble økt fra 8,3 millioner kroner til 10 millioner kroner i 2018. Dette nivået foreslås videreført i 2019, og må blant annet ses i lys av at Vestby kommune har fått en økning i de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) på

grunn av diverse statlige satsninger. For 2019 er det tilført kommunene midler med bakgrunn i en opptrappingsplan på rusfeltet, tidlig innsats i skolen og opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering. Så langt er det ikke grunnlag for å øke noen av resultatområdene sine rammer på grunn av dette.

Søknad om bytte av tak på Kølabya på Sauholmen

Vestby kommune har mottatt en søknad fra Follo Museum om tilskudd fra kommunen om å bytte tak på Kølabya på Sauholmen, jf. vedlegg 10. Rådmannen antar før en vurderer saken nærmere at et eventuelt tilskudd kan dekkes både over Vestby havns budsjett og/eller over Vestby kommunes budsjett. Det er reist spørsmål om hvem som faktisk eier bygget. Rådmannen ønsker å få avklart dette før en foretar en nærmere vurdering av søknaden og fremmer den til politisk nivå.

2.6 Rentenivå

Handlingsprogrammet er lagt opp med et rentenivå som tar utgangspunkt i Norges Banks rentebane slik den fremkommer i pengepolitisk rapport nr. 3. Disse tallene er deretter vurdert av Kommunalbanken, og rådmannen har lagt følgende rente til grunn for planperioden:

Prosent	2018	2019	2020	2021	2022
Renteanslag lån	1,45	2,04	2,49	2,92	2,84
Renteanslag innskudd	1,10	1,69	2,14	2,57	2,49

I rådmannens forslag til Handlingsprogram 2019-2022 er det oppgitt feil rentenivå for 2022 i tilsvarende tabell.

Rådmannen har i tidligere års saksframlegg pekt på at anslagene til Kommunalbanken har vært helt i det nedre sjiktet av forventet rentebane. Dette illustreres ved at anslagene for det enkelte år har økt med følgende i løpet av det siste året:

- 2019: 0,39 prosentpoeng
- 2020: 0,34 prosentpoeng
- 2021: 0,64 prosentpoeng

Det er kommunes oppbygning av rentefond som gjør det mulig å budsjettere med en så lav rente. Dette fondet var ved siste årsskiftet på over 40 millioner kroner.

Dersom renten blir ett prosentpoeng høyere hvert enkelt år enn i forutsetningene som ligger til grunn for handlingsprogrammet, vil netto renteutgift øke med 10 millioner kroner i 2019 og 14 millioner kroner i 2021. Når rentefondet er tilstrekkelig til å dekke en rente som ligger ett prosentpoeng over budsjettertenen i rundt tre år, anser rådmannen at summen av budsjettert renteutgift og rentefond er robust nok.

Dersom rentenivået blir på 5 prosent i gjennomsnitt i perioden, noe som ikke kan sies å være historisk høyt, vil netto renteutgift øke med 20 millioner kroner i 2019, og 23 millioner kroner i 2022. Selv om lån knyttet til selvkost også vil gi økte inntekter, vil kommunen ha behov for drastiske utgiftskutt eller inntektsøkninger.

2.7 Gebyrregulativ og prissetting av kommunale tjenester

Den kommunale lønns- og prisveksten er anslått til 2,8 prosent neste år. Denne økningen ligger til grunn for de foreslåtte økningene i prisene, men med avvik på flere områder.

Gebyrene for plan, bygg og separate avløpsanlegg er i hovedsak justert opp med 2,8 prosent og avrundet. I tillegg er maksgebyret for byggesak endret/økt. Gebyrene for geodata er i hovedsak justert opp med 15 prosent og avrundet. Gebyr fastsatt av landbruksmyndighetene og ekstra gebyr for ulovlig iverksatte tiltak er tatt inn i gebyrregulativet.

For 2018 ble prisene for SFO satt opp med 7 prosent ettersom disse hadde vært lave sammenliknet med andre kommuner. For 2019 er SFO-prisene først og fremst økt med deflator, med avrundinger. Kostpenger har ikke vært justert siden 2016 og er derfor økt med mer enn deflator.

Fra 1. januar 2019 blir maksprisen på en barnehageplass 2 990 kroner pr. måned. Fra 1. august 2019 er maksprisen satt til 3 040 kroner pr. måned. Det nasjonale kravet om redusert foreldrebetaling er videreført, det vil si at en husholdning ikke skal betale mer enn seks prosent av inntekten sin for en barnehageplass. Fra tidligere er det nasjonal ordning som gir 3-, 4- og 5-åringer fra husholdninger som brutto tjener mindre enn 533 500 kroner gratis kjernetid. Fra 1. august 2019 er denne ordningen utvidet til også å gjelde 2-åringer. Kostpenger økes med ti kroner.

Innen kultur er det for noen områder som kulturskole, bibliotek og svømmehall ikke lagt inn prisøkning. På andre områder er priser justert etter deflator eller litt høyere.

Innen selvkostområdene vann, avløp, slam, feiing og renovasjon endres prisene i henhold til selvkostkalkyler. Normalgebyr for renovasjon reduseres med 3,8 prosent, normalgebyret for slam settes ned med om lag 10 prosent, og gebyr for feiing økes med 2,6 prosent. I forbindelse med fornyelsesplanen for avløp vil det samtidig utføres investeringer i vannsektoren. Kommunen hadde ved utgangen av 2017 fortsatt positivt selvkostfond på avløp. Ut i fra selvkostkalkylen i som ligger til grunn for handlingsprogrammet, vil fondet omtrent være i null ved utgangen av 2022. For vann har kostnadene vært større enn inntektene over tid. Dette har medført at selvkostfondet har vært negativt siden regnskapsavslutningen for 2014. Med selvkostkalkylen som ligger til grunn for budsjettet, vil fondet fortsatt være negativt ved utgangen av handlingsprogramperioden. For 2019 settes normalgebyret for vann opp med omlag 4,6 prosent (fastgebyr øker med 24,9 prosent og forbruksgebyr reduseres med 6,2 prosent), og normalgebyret for avløp settes opp med omlag 5,1 prosent (fastgebyr økes med 60,5 prosent og forbruksgebyr reduseres med 18 prosent). Fra 2019 er det for både vann og avløp lagt opp til at fastgebyret skal dekke investeringer/infrastruktur og forbruksgebyret skal dekke driftskostnader. Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunale avgifter for en «normalhusholdning» fra 2018 til 2019. Med de endringer i gebyrene som er foreslått i handlingsprogrammet, vil samlet normalgebyr øke med 375 kroner fra 2018 til 2019.

Følgende forutsetninger ligger til grunn for tabellen:

- For vann og avløp er gebyrene beregnet med utgangspunkt i et vannforbruk på 150 m³
- Renovasjonsgebyret er beregnet ut i fra restavfall, glass og metall og plast på 140 liter og papp/papir på 240 liter
- Feiing er beregnet med ett pipeløp

Tallene er inkludert merverdiavgift.

	2018	2019	Endring i kr	Endring i %
Vann	5 131	5 369	238	4,6 %
Avløp	5 216	5 481	265	5,1 %
Renovasjon	3 649	3 509	-140	-3,8 %
Feiing	456	468	12	2,6 %
Samlet	14 452	14 826	375	2,6 %

2.8 Eiendomsskatt

Skattøren på eiendomsskatt settes for 2019 og 2020 til 5 promille for bebygd eiendom og 2 promille for ubebygd eiendom. Skatteanslaget for disse to årene er satt til 27,5 millioner kroner. For 2021 og 2022 legges det til grunn henholdsvis 6 og 7 promille for bebygd eiendom og 2 promille for ubebygd eiendom. Dette gir en økning i eiendomsskatten med 5,5 millioner kroner for 2021 og 11 millioner kroner for 2022 sammenlignet med 2019.

Stortinget har vedtatt endringer i kommunenes muligheter til å kreve eiendomsskatt på verk og bruk. I hovedsak betyr dette at de fleste eiendommer som i dag er taksert som verk og bruk vil bli taksert som en næringseiendom. Den største endringen som følge av at takseringsmetoden endres ligger i at fast utstyr og installasjoner ikke lenger skal være med i takstgrunnlaget. Endringen skal gjennomføres ved at alle verk og bruk som har takstgrunnlag i 2018 fra 2019 skal takseres som næringseiendom. Endringen i takstgrunnlaget skilles ut som et særskilt takstgrunnlag, som skal nedtrappes over syv år. Overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 har en egen bestemmelse om bruk av skattesats på det særskilte skattegrunnlaget:

«Kommuner som i skatteåret 2018 skrev ut eiendomsskatt på verk og bruk kan fra og med skatteåret 2019 til og med skatteåret 2024 i stedet for, eller i tillegg til, utskrivning etter § 3 skrive ut eiendomsskatt på et særskilt fastsett grunnlag. Det særskilte grunnlaget skal baseres på differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr og -installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget. Dette særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik seks sjuendedeler av differansen, og skal reduseres med en sjuendedel hvert påfølgende år. Skattesatsen ved slik avtrappet utskrivning kan ikke være høyere enn den som ble benyttet for de samme eiendommene for skatteåret 2018.»

2.9 Skatt og rammetilskudd

Rammetilskuddet er budsjettert med utgangspunkt i KS-modellen med to avvik:

- Veksttilskuddet for 2020 på 7,1 mill. kroner videreføres for de to siste årene i planperioden.
- Fylkesmannens skjønnsmidler på 2,6 mill. kroner tildeles på samme måte de tre siste årene i planperioden som i 2019

Beregningen av rammetilskudd følger det generelle budsjetteringsprinsippet som man har fulgt i Vestby kommune siden 2004. Dette prinsippet går ut på at man budsjetterer infrastrukturkostnadene som følge av økt befolkning og endring i demografi, men ikke økningen i driftsutgifter og driftsinntekter.

Når det gjelder anslag på skattenivå har det vært utfordrende. Tidligere har man lagt seg på anslaget i statsbudsjettet eller kemnerens anslag. Regjeringens og kemnerens anslag for 2018 er på henholdsvis 528,5 og 529,4 millioner kroner. Kommunens egne beregninger tilsier en skatteinngang på 537 millioner kroner og må blant annet ses i lys

av at skatteinngangen for september var meget sterk. Dette påvirker naturlig nok nivået skatteveksten skal regnes fra. Dette grepet er i strid med tidligere praksis, og vil øke risikoen for overbudsjettering av skatt og rammetilskudd. Rådmannen mener likevel at dette er innenfor rammene av ansvarlig budsjettering gitt kommunens disposisjonsfond.

2.10 Investeringsprogrammet

2.10.1 Igangsatte og nye prosjekter

På investeringssiden er det i stor grad videreføring av tidligere vedtatte investeringer. For mange av investeringene er det allerede inngått avtaler og kontrakter da prosjektene går over flere år. I tillegg er det en del av investeringene som kommunen har bundet seg opp til å gjennomføre gjennom andre avtaler. Eksempler på slike investeringer er IKT, de fleste prosjektene innen vann og avløp, osv.

I handlingsprogrammet vises restbudsjettet på allerede vedtatte og igangsatte investeringsprosjekter. Dette er gjort for at kommunestyret lettere skal få se sammenhengen i investeringer som strekker seg over flere år. Allerede vedtatte investeringer kommenteres ikke.

2.10.2 Vann og avløp

I planperioden er det til sammen budsjettet med 234 millioner kroner innenfor vann- og avløpssektoren. Kommunen praktiserer selvkost innenfor vann og avløp. Dette medfører at investeringene inngår i avgiftsgrunnlaget for vann- og avløp som dekkes av kommunale gebyr betalt av abonnentene. Dersom kommunen ikke har full selvkostdekning, vil disse investeringene bli subsidiert av de innbyggerne som ikke har kommunalt vann og avløp. Investeringene er nødvendige for å skifte ut gammelt ledningsnett samt kunne klare å møte fremtidig utbygging i Vestby.

2.10.3 Idrettshall Grevlingen

I handlingsprogrammet for 2018-2021 ble det bevilget 75 millioner kroner til idrettshallen på Grevlingen. Byggekomiteen vedtok i september 2018 å avlyse anbudskonkurransen fordi tilbudene var vesentlig høyere enn forventet. Grunnlaget for anbudskonkurransen vil bli revidert før en ny anbudskonkurranse. Rådmannen har ikke lagt inn endringer i budsjettet, og konsekvenser for fremdrift er ikke avklart pr. oktober 2018.

2.10.4 «Kulturhuset» Rådhusgata 10-14

I handlingsprogrammet for 2018-2021 ble det bevilget 400 millioner kroner til bygging av kulturhus. Det er tatt forbehold om salg av tomter i sentrum som er en del av finansieringen. Aktivitetene i 2018 har vært skisseprosjekt og detaljregulering. Det tas sikte på byggestart i 2020.

2.10.5 Svømmehall

Kommunestyret vedtok i handlingsprogrammet 2018-2021 bygging av ny svømmehall ved Vestby Arena. Det ble bevilget 220 millioner kroner til prosjektet, fordelt med 100 millioner kroner i 2020 og 120 millioner kroner i 2021. På grunn av økonomiske hensyn har Rådmannen skjøvet svømmehallen ett år ut i tid.

2.10.6 Solhøy omsorgsboliger

Det pågår en prosess for detaljregulering av Solhøytomta. Tre ulike alternativer for utnyttelse av tomte er utredet. Plan- og miljøutvalget vedtok 16.04.2018 å legge

alternativ 1, med 88 boenheter for heldøgns omsorg, ut for offentlig ettersyn. Utbygging forutsetter at hele tomta kan disponeres fritt, slik at den gamle skolen og eldre trær fjernes.

Primærfunksjonen til bygget er å romme omsorgsboliger tilrettelagt for heldøgns omsorgstjenester. Det vil si fullverdige leiligheter med fleksible løsninger som kan tilrettelegge for det omsorgsnivået den enkelte beboer har behov for.

Strukturelt og organisatorisk vil det tilknyttes 8 leiligheter til det som kalles for én bogruppe. Disse har i tillegg felles oppholdsrom/stue med kjøkken og noen servicefunksjoner som skyllerom, lager, arbeidsstasjon for ansatte, toaletter for besøkende, beboere og personell. I tillegg vil også følgende fellesfunksjoner inngå i bygget; vestibyle, kantine og sentralområde, dagsenter for demente, fysioterapi og trening, velvære (hår – og fotpleie), gjesterom, administrasjon/kontorer for hjemmetjenesten samt personalavdeling (garderober etc.).

Planprosessen tar sikte på andregangsbehandling og vedtak i kommunestyret innen utgangen av 2018. Etter ny detaljregulering er vedtatt, kan prosjektet initiere et forprosjekt og programmering av anlegget. Forutsatt at forprosjekt igangsettes fra 01.01.2019 kan en ta sikte på ferdigstilling av byggeprosjektet august 2022.

2.10.7 Utvidelse sykehjem

Det er lagt inn et beløp på 100 millioner kroner til utvidelse av Vestby sykehjem i siste året i planperioden. Beløp, tidspunkt og type plasser må på dette stadiet betraktes å være av skissemessig karakter.

2.10.8 Flerbrukshall sammen med Akershus fylkeskommune

Vestby videregående skole har for dårlig kroppsøvingkapasitet. Skolen har leid noe kapasitet ved Vestby Arena, og har også en avtale om bruk av grusbanen og Vestby stadion et begrenset antall ganger i året. Akershus fylkeskommune (AFK) har sett på muligheten for å bygge en flerbrukshall på Strongpack-tomten som ligger grensende til Vestby videregående. Tomten er ikke ideell, da det vil være omfattende å også oppnå fasiliteter til «utegym». Rådmannen har vært i dialog med AFK om muligheten for et makeskifte mellom grusbanen og Strongpack-tomten. Grusbanen er i sentrumsplanen avsatt til boligformål, men Strongpack-tomten er avsatt til offentlige formål. Rådmannen ser for seg et makeskifte kvadratmeter for kvadratmeter, og at det gjennomføres en omregulering slik at Strongpack-tomten avsettes til boligformål, og grusbanen til offentlige formål.

Dersom AFK skal sette opp en flerbrukshall, ønsker de en spleiselag med Vestby kommune. Dette er en modell som AFK har brukt tidligere. Kostnadene ved hallen fordeles med 40% AFK og 60% Vestby kommune. Det er netto-kostnad som fordeles, slik at kommunen kan få tilgang til en flerbrukshall på ettermiddag, kveld og helger – nært Vestby sentrum – for anslagsvis 33 millioner kroner. Med tanke på etterspørselen etter treningstid som kommer i sentrum etter hvert som sentrum bygges ut, er rådmannen av den oppfatning at dette kan være svært interessant.

Tiltaket er ikke lagt inn i handlingsprogrammet, men rådmannen vil fremme egen sak om dette i løpet av 2019.

2.10.9 Infrastruktur Vestby sentrumsplan

Bevilgningen til dette prosjektet er blitt gitt i tidligere handlingsprogram, og forutsetninger knyttet til prosjektet har ikke endret seg i vesentlig grad.

2.9 Buffere

I rådmannens budsjettforslag er det satt av to reserveposter. Generell reservepost er på 10 millioner kroner i året. Den årlige generelle reserveposten må ta unna for endringer i rammebetingelser, svikt i skatteinnngang og andre driftsendringer. Nivået på posten må blant annet ses i sammenheng med satsninger fra statens side hvor det kan påløpe økte kostnader for kommunen. Hvor og hvordan disse utgiftene kan komme vet man ikke nå. Lønnsreserven foreslås økt fra 15 til underkant av 18,6 millioner kroner fordi lønnsveksten neste år antas å bli høyere enn i år.

2.10 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat skal etter de nye normtallene være på 1,75 prosent. Fylkesmannen i Oslo og Akershus' anbefaling er fortsatt at kommunene bør ligge på om lag 3 prosent. Dette begrunnes med at vekstkommuner trenger større buffere.

I planperioden utvikler netto driftsresultat seg slik:

	2019	2020	2021	2022
Netto drift i % med bruk av reservepost	0,05	0,08	-1,51	-1,71
Netto drift i % uten bruk av reservepost	0,86	0,89	-0,70	-0,91

Selv om netto driftsresultat er lavt de to første årene er det likevel budsjettet med en avsetning til disposisjonsfond i sum på 10,5 millioner kroner. Dette er mulig fordi det er budsjettet med bruk av bundne fond fra selvkostområder i sum på 8,9 millioner kroner for disse to årene.

Ovennevnte tabell og avsnitt er rettet i forhold til rådmannens forslag til Handlingsprogram 2019-2022, jf. justering av tall under Resultatområde skole.

Det ligger nå inne infrastruktur til barn og unge for den befolkningsveksten kommunen ligger an til å få mot 2021/2022. En økning i skatt og rammetilskudd på bakgrunn av økt folketall medfører at driftsutgiftene øker tilsvarende. Man bør derfor ikke budsjettere med økte inntekter knyttet til befolkningsvekst, uten at det bevilges tilsvarende mer penger til barnehage, skoler, helsetilbud, barnevern, sosialtjeneste osv.

2.11 Utfordring ved neste rullering av handlingsprogrammet

Handlingsprogrammet for 2019-2022 innebærer en tilpasning til nasjonal lærernorm. Bortsett fra dette inneholder handlingsprogrammet ikke driftskutt. Eiendomsskatt på næringseiendommer og verk og bruk, samt den store befolkningsveksten, er sterkt medvirkende til at man har unngått ytterligere driftskutt.

Forutsetningene om eiendomsskatt og stor befolkningsvekst har vært to «grunnsteiner» i budsjettarbeidet over flere år. For å unngå ytterligere driftskutt utenom tilpasningen til nasjonal lærernorm har man i handlingsprogrammet for 2019-2022 gjort følgende grep:

- Et mer offensivt skatteanslag enn tidligere år
- Et netto driftsresultat ned mot null

- Meget moderate forslag til nye driftstiltak innenfor de fleste RO-er

Vestby kommune har siden det store kuttet i 2004 hatt svært lave utgifter til administrasjon. Forslagene til nye driftstiltak har alltid vært moderate innenfor administrasjonsområdet. Dette har medført over tid at den relative andelen av ansatte i kommunen som arbeider i administrasjonen har gått betydelig ned sammenliknet med det totale antall årsverk i kommunen.

I 2006 var det 30,9 årsverk i sentraladministrasjonen. Tilsvarende tall i 2018 er 34,8 årsverk når man korrigerer for flytting av arbeidsoppgaver og de tre andre kommunenes del av felles innkjøpskontor. Det betyr at sentraladministrasjonen reelt sett har økt med om lag 3,9 årsverk i løpet av 12 år. Totalt sett var det 669 årsverk i Vestby kommune i 2006 mens tilsvarende tall i 2018 er 978 årsverk. Det betyr at den prosentvise veksten i løpet av 12 år har vært følgende:

- Sentraladministrasjonen: 12,6 prosent
- Vestby kommune, totalt sett: 46,2 prosent

Rådmannen er av den oppfatning av at tilsvarende utvikling i sammenliknbare kommuner er vanskelig å finne. Det samme vil også være tilfellet når man ser på nivået for administrasjonsutgifter sammenliknet med andre kommuner.

De lave administrasjonsutgiftene må ses i sammenheng med de arbeidsmetoder og arbeidsprosesser man har i kommunen og at man har mange effektive medarbeidere. Det er likevel klare tegn på at man er i ferd med å nå en kapasitetsgrense med hensyn til saksbehandling, prosjekt- og utviklingsarbeid.

2.12 Utfordringer i neste planperiode

Befolkningsprognosene viser at kommunen står foran en formidabel vekst i antall eldre. Samtidig har kommunen en restkapasitet innen skole og barnehagesektoren. I dette handlingsprogrammet er det tatt høyde for nødvendig infrastrukturbygging til døgnbasert eldreomsorg frem til 2026.

3. ALTERNATIVER

Kommunestyret har en del alternativer. Kuttmuligheter synliggjort gjennom arbeidet i finanskomiteen våren 2012 er ikke fullt ut utnyttet.

Eiendomsskatten foreslås økt fra 5 til 7 promille i løpet av 2021 og 2022. Inntektsøkningen i 2022 er på 11 millioner kroner sammenliknet med 2019, og kan framskyndes. Det kan også innføres generell eiendomsskatt, eiendomsskatten vil da også omfatte hytter og boliger. Hvor stort inntektspotensialet som ligger i generell eiendomsskatt er ikke nærmere vurdert, men vil trolig være i størrelsesorden 35-40 millioner kroner.

Kommunen er så utsatt for renteøkning at rådmannen mener det ikke er noe realistisk alternativ å øke lånegjelden utover det som allerede er foreslått. En investering vil kommunen «dra med seg» de neste 30 til 40 årene, og er i det tidsrommet ikke mulig å kutte. Dersom kommunestyret ønsker å øke aktivitetsnivået, vil rådmannen på det sterkeste anbefale at man holder seg til driftstiltak. Driftstiltak som er utover lovpålagt standard kan relativt enkelt reverseres dersom kommunen på ny kommer i en situasjon

hvor det ikke lenger er samsvar mellom utgifter og inntekter. Det kan man som nevnt ikke dersom man har bundet opp midlene i investeringer.

4. KONKLUSJON

Vestby kommune har svært høy gjeld, og står foran store investeringer. Kombinasjonen av disse to faktorene gjør at kommunen er svært utsatt for eventuelle renteendringer. Beregninger har vist at dersom lånerenten er «normal», og med et netto driftsresultat ut fra fylkesmannens anbefaling på 3 prosent har kommunen et kuttbehov på om lag 56 millioner kroner. Etter rådmannens syn er det urealistisk å klare dette ved å kutte utgifter. Slik sett fremstår eiendomsskatt på boliger og hytter som eneste alternativ dersom man ønsker å imøtekomme anbefalingen om 3 prosent netto driftsresultat. På bakgrunn av dette fraråder rådmannen på det sterkeste investeringer som ikke er nødvendig for å løse lovpålagte oppgaver.

Forslag til statsbudsjettet ligger nå til behandling i Stortinget. Dersom kommunene i denne prosessen blir tilført flere midler i form av skatt og rammetilskudd for 2019, ønsker rådmannen at man styrker kommunens netto driftsresultat. Dersom kommunen skulle få tilført midler ut over 30 millioner kroner, ønsker rådmannen at man prioriterer ut fra listen over tiltak som ikke er innarbeidet i driftsbudsjett 2019-2022, jf. vedlegg 8.